

YEŞİL İŞLETMECİLİK UYGULAMALARI

Yeşil Üretim Uygulamaları

- Atık Maddelerin Azaltılmasına Yönelik Uygulamalar
- Doğal Kaynak Kullanımının Azaltılmasına Yönelik Uygulamalar
- Karbondioksit Salımının Azaltılmasına Yönelik Uygulamalar

Yeşil Pazarlama (4P) Uygulamaları

- Yeşil Ürün / Hizmet
- Yeşil Fiyat
- Yeşil Tutundurma
- Yeşil Dağıtım (Tüketici Lojistiği)

Yeşil Tedarik ve Lojistik Uygulamaları

- Yeşil Satın Alma (Yeşil Tedarik)
- Tersine Lojistik (Tamir, Onarım, Yenileme, Geri Dönüşüm, İmha)

Yeşil İnsan Kaynakları Uygulamaları

- Yeşil İşe Alım ve Aday Seçimi
- Yeşil Eğitim ve Geliştirme
- Yeşil Çalışan Katılımı
- Yeşil Performans Yönetimi ve Ödüllendirme

YEŞİL ÜRETİM UYGULAMALARI

ATIK MİNİMİZASYONU

- **Atık:** Endüstriyel ve insan faaliyetleri sonucunda işe yaramayan ve kullanılamayan yan üründür.
- Atıklar; toprağa, suya, havaya karışabilmekte; içerdiği kimyasallar nedeniyle insan hayatına ve ekosisteme ciddi zararlar vermektedir.
- **Atıklara örnek olarak;** Elektronik atıklar (PC, telefon, TV); tehlikeli atıklar (boyalar, motor yağları, pil); otomotiv atıkları (lastikler, aküler, parçalar); kimyasallar.
- Atık maddelerin oluşumu nasıl azaltılabilir:
 - **1. Geri dönüşüm:** Atıkların işe yarayan parçalarının ayıklanarak üretime tekrar kazandırılmasıdır. Geri dönüşüm, tekrar tekrar üretim yapılmasının önüne geçerek kirliliği ve maliyetleri azaltmaktadır.
 - **2. Yeniden kullanım:** Bireysel düzeyde; poşetlerin, kavanozların, kapların atılmaması ve kullanım ömrünün sonuna değin kullanılması. Endüstri düzeyinde ise; bir fabrikanın üretim sürecindeki atık ısısı depolanarak ya da korunarak başka bir süreçte kullanabilmekte, böylece yeni atıkların oluşması engellenebilmektedir.
 - **3. Daha az atık içeren ürünlerin kullanılması:** Çevreci olmayan veya toksik olan ürün / hizmetler yerine çevreci alternatiflerin seçilmesi (plastiklerin yerine cam ürünler; plastik torbalar yerine bez torbalar; ağır kimyasallar içeren temizlik ürünleri yerine biyolojik olarak parçalanabilen temizlik ürünleri).

YEŞİL ÜRETİM UYGULAMALARI: DOĞAL KAYNAK KULLANIMININ AZALTILMASI

- **Doğal kaynaklar;** insanoğlunun yaşamı ve ekosistemin dengeli bir şekilde sürdürülebilirliği için gerekli olan kaynaklardır. Aşırı tüketilmeleri halinde ekosistemin dengesi bozulabilir ve gezegenin geleceği tehlike altına girebilir.
- Doğal kaynakların aşırı tüketimi sonucunda; iklim değişiklikleri, benzeşmeleri veya yok olmaları gibi istenmeyen iklimsel etkilerle karşılaşmaktayız.
- Doğal kaynak kullanımı nasıl azaltılabilir?
- **1. Süreç optimizasyonu:** Üretim süreçlerinin aynı veya yüksek kaliteyi daha az kaynak kullanılacak şekilde yeniden optimize edilmesidir (daha az doğal kaynak, daha az maliyet, daha az kirlilik). **LED ampuller**
- **2. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı:** Solar paneller → güneş ışığının kullanılarak yeniden enerji üretiminin sağlanması);
- **3. Geri dönüşüm sistemleri:** Su geri dönüşüm sistemleri → atık suyun arındırılarak yeniden kullanımı.

YEŞİL ÜRETİM UYGULAMALARI: KARBONDİOKSİT SALIMININ AZALTILMASI

- **Karbondiyoksit salımının fazlalaşması;** dünyanın ısı derecesinin de artmasına neden olmaktadır. Nitekim böyle bir durum; kuraklaşmanın, çölleşmenin ve buzulların erimesinin temel sebebi olarak tüm insanlığın ve ekosistemin geleceğini riske atmaktadır.
- Karbondiyoksit salımı nasıl azaltılabilir?
- **1. Fosil ve petrol yerine yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanmak:** Güneş, rüzgâr, hidro ve biyokütle gibi yenilenebilir enerji kaynakları fosil ve petrol yakıtlarına kıyasla daha az karbon yoğunudur ve bu nedenle daha az sera gazı emisyonuna neden olmaktadır.
- Dolayısıyla yenilenebilir enerjiye geçiş, karbondiyoksit salımına neden olan elektrik üretimi, imalat, ulaşım ve tarım gibi sektörler açısından çevresel sürdürülebilirlik ve ekonomik verimlilik bağlamında büyük bir öneme sahiptir.
- **2. Daha düşük karbonlu ürünlerin kullanımı:** Aynı ürünün daha düşük karbonlu alternatifinin tercih edilmesi → led ampüller, akıllı binalar, eko-ambalajlar vb.

YEŞİL PAZARLAMA UYGULAMALARI: YEŞİL ÜRÜN / HİZMET

- Yeşil ürün / hizmet; **çevreye zarar vermeyen veya minimum zarar verecek şekilde** üretilmiş olan ürün / hizmetlerdir.
- Çevreci bilgi düzeyinin, hassasiyetin ve duyarlılığın yüksek olduğu ve gelir düzeyinin de yüksek olduğu pazarlarda yeşil ürün / hizmetler rağbet görmeye başlamıştır.

Düşük

Yüksek

Var

Yeşil Aktivistler

Mali kaynakları sınırlı olmasına rağmen çevreye olan yüksek duyarlılıkları ve sürdürülebilir yaşam tarzlarına olan ilgileri ile tanınırlar

Sürdürülebilir Tüketiciler

Hem finansal imkanları geniş hem de çevre bilinci yüksek olan bu bireyler, sürdürülebilir ürün ve hizmetlere yatırım yaparak çevresel etkilerini minimize etmeye çalışırlar

Yok

Geleneksel Tüketiciler

Geleneksel tüketim alışkanlıklarına sahip ve genellikle çevresel konulara odaklanmaktan çok günlük yaşamın ekonomik zorluklarıyla başa çıkmaya çalışan bireyleri temsil eder

Lüks Tüketiciler

Yüksek gelirleri onlara konfor ve lüksü kolaylıkla alma imkanı tanırken, çevresel konulara olan ilgisizlikleri ile tanınırlar. Bu grup, genellikle daha fazla tüketime eğilimli ve çevresel etkilerden ziyade kişisel zevkleri ve konforu önceliklendirir

Tüketicinin Gelir Düzeyi

YEŞİL PAZARLAMA UYGULAMALARI:

YEŞİL FİYAT ve YEŞİL DAĞITIM

- **Yeşil fiyat:** Üretilen çevre dostu ürüne / hizmete çevre dostu üretim sürecine yönelik maliyetlerin eklenmesiyle oluşan fiyatlamadır.
- **Örnek:** Elektrikli araçlar, benzinli veya dizel araçlara göre daha yüksek maliyetle üretildiği için fiyatı da daha yüksektir. Bu tarz ürünlerin ilk alış maliyeti yüksektir (kısa vadede). Ancak, uzun süre kullanıldığında çevreci olmayan alternatifine göre maliyet avantajı da sunabilmektedir.
- **Yeşil dağıtım:** Ürünün satışından tüketiciye teslimatına olan sürecin çevreci olarak yapılmasını içermektedir.
 - Nakliye rotasının optimize edilmesi
 - Ürün sevkiyatının birleştirilmesi
 - Çevreci ulaşımın tercih edilmesi (mümkünse karayolu yerine demiryolu)
 - Ambalajların ağırlığının veya boyutunun küçültülmesi, böylece daha fazla ürünün sevkiyatının gerçekleştirilebilmesi
 - Dağıtım araçlarının çevre dostu olması
 - Müşteri teslim alma noktaları

YEŞİL PAZARLAMA UYGULAMALARI: YEŞİL TUTUNDURMA

- **Yeşil tutundurma:** Yeşil tutundurma faaliyetleri, yeşil ürünün veya hizmetin çevreci özelliklerinin ve potansiyel faydalarının vurgulanarak tüketicilerin çevreci ürün / hizmet satın alma kararlarını olumlu yönde etkileme faaliyetidir.

Ürün Ara

Hej! Giriş Yap veya Üye Ol

Enerji tasarruflu pişirme

Yemek pişirirken enerjiden ve değerli zamanınızdan tasarruf edebilirsiniz. Buharda pişirme aparatı, düdüklü tencereler ve hatta saklama kapları faturanızı azaltmanıza ve yiyeceklerinizi çok daha uzun süre taze tutmanıza yardımcı olacaktır. Enerji tasarrufu vakti!

Düdüklü tencereler

Buharda pişirme aparatı

Saklama kapları

Windows'u Etkinleştirin
Windows'u etkinleştirmek için Ayarlar'a gidin.

YEŞİL TEDARİK ve LOJİSTİK UYGULAMALARI: YEŞİL SATIN ALMA VE TERSİNE LOJİSTİK

- **Yeşil satın alma:** Tedarikçilerden alınan ürünün veya hizmetin çevre dostu olmasıdır. Tedarikçilerin çevre dostu olup olmadığının anlaşılabilmesi amacıyla çevre sertifikalarının (örneğin; ISO 14001, EMAS sertifikalarının) olup olmadığına bakılabilmektedir. Böylece işletmelerin çevreci standartlara sahip olup olmadıkları anlaşılabilir.
- **Tersine lojistik:** Ürünün geri dönüştürebilmesi veya tekrar kullanılmasının sağlanabilmesi amacıyla tüketiciden üretici işletmeye geri gönderilmesidir. Dört kısma ayrılmaktadır:
- **(1) İadeli Değişimler:** Mevcut haliyle çalışır olan ürünün daha üst fonksiyonlu ürün ile değiştirilmesi. İadeli değişimlerde müşteri indirimden faydalandırılır. İşletmeler iade edilen ürünün üzerine kâr koyarak satabildiği gibi, mevcut çalışan parçalarını sökerek mevcut ve yeni modellerde kullanabilir. Bu hem müşterinin hem de işletmenin kazandığı bir iş modelidir.
- **(2) Ürün tamiri:** Kusurlu veya bozuk ürünün tekrar kullanılabilir duruma getirilmesi ve böylece aynı ürünün tekrar üretilmesine gerek kalmaması (yeniden üretime gerek olmadığı için kaynaklar kullanılmaz, çevre korunur, hem üreticinin hem tüketicinin maliyetleri düşer).

YEŞİL TEDARİK ve LOJİSTİK UYGULAMALARI: TERSİNE LOJİSTİK

(3) Geri Dönüşüm: Kullanılmış olan ürünlerin parçalarına ayrılarak tekrar yeniden kullanılabilir maddelere dönüştürülme ve işlevlerinden yararlanabilme uygulamasıdır. Bilgisayarların alüminyum ve iletken parçaları, cam şişeler, kağıtlar kendi veya başka endüstrilerde tekrar tekrar kullanılabilirilmektedir.

- Böylece yeni ürünlerin üretilmesinin önüne geçilerek kaynak ve enerji kullanımı azalmakta, hem çevre korunmakta hem de işletmelerin maliyetleri azalmaktadır.

(4) Bertaraf (İmha):

- Hiçbir şekilde tamir edilemeyen, onarılamayan, geri dönüştürülemeyen ürünler
- Veya tamir edilmesi, onarılması, geri dönüştürülmesi üretim maliyetinden daha yüksek olacak olan ürünler

çevreci yöntemlerle imha edilir.

YEŞİL İNSAN KAYNAKLARI UYGULAMALARI

- **Yeşil işe alım ve işgören seçimi:** İşletmelerin çevreci hassasiyetleri, duyarlılığı ve bu konudaki bilgisi yüksek düzeyde olan işgörenleri seçmesidir. Bunun için işletmeler, adayın mülakat esnasında veya özgeçmişinde;

→ çevre dostu faaliyetlerde bulunup bulunmadığına

→ çevre eğitimlerine katılıp katılmadığına

→ eğitim hayatında çevre ile ilgili ders alıp almadığına

→ çevre konularını ne derece takip ettiğine

odaklanmaktadır.

- **Yeşil eğitim ve geliştirme:** İşletmelerin kendisinin veya çevre konusunda danışmanlık sunan işletmelerin çalışanlara çevre konusunda genel ve fonksiyonel (üretim, pazarlama, tedarik, lojistik, insan kaynakları departmanlarına odaklanan) alanlarda bilgisini ve yeteneklerini artırmalarına yönelik faaliyetlerdir.

- **Yeşil çalışan katılımı:** Çalışanların yeşile yönelik konularda işletmelerde karar alma süreçlerine yönelik katılımlarıdır. Çalışanların çevre konusundaki değerli, orijinal ve inovatif fikirlerinin üst yönetim tarafından değerlendirilerek uygulamaya konmasıdır. Nitekim bu faaliyetler; demokratik işletme kültürlerinde oluşabilmektedir.

YEŞİL İNSAN KAYNAKLARI UYGULAMALARI

- **Yeşil performans değerlendirme ve ödüllendirme:**

Çalışanların işletmenin genel ve fonksiyonel (birim, departman) faaliyetlerine yönelik ne derece uyum, bağlılık ve katkı gösterdiklerinin tespit edilmesine yönelik çalışmalara yeşil performans değerlendirme;

Bu faaliyetler sonucunda; belirli bir ortalamanın üzerinde uyum, bağlılık ve katkı gösteren çalışanlar ödüllendirilmektedir.

Bu ödüller;

finansal, somut (ikramiye, bonus, ek ödemeler, maaş artışı, yemek kartları, üyelikler vb.)

finansal olmayan, soyut, sosyo-psikolojik (çalışandan çeşitli mecralarda gururla bahsedilmesi, çalışanın bu mecralarda tanıtılması, onore edilmesi)

şeklinde gerçekleşebilmektedir.